

A/11-052023

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**Programma DG
Herstelbeleid**

Persoonsgegevens

nota

Actieve openbaarmaking nota's kamerbrief cws

Datum

8 september 2023

Notanummer

2023-0000202968

Bijlagen

Openbaar te maken nota's

Aanleiding

Op 7 september 2023 is een Kamerbrief verstuurd over maatregelen bij de CWS. Bijbehorende nota's moeten nog openbaar worden gemaakt.

Beslispunten

- U wordt gevraagd in te stemmen met openbaarmaking van de bijgevoegde nota's en deze nota zelf conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. De omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.
- U wordt gevraagd in te stemmen met de begeleidende aanbiedingsbrief en deze te ondertekenen.

Althoed

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

17-09-2023

HEDEN

**DEP. VERTROUWELIJK
TER BESLISSING**

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**Programma DG
Herstelbeleid**

Persoonsgegevens

nota

Kamerbrief maatregelen m.b.t. CWS

Datum

6 september 2023

Notanummer

2023-0000201776

Bijlagen

1. Kamerbrief

Aanleiding

Er is een Kamerbrief opgesteld om de Tweede Kamer te informeren over een aantal maatregelen met betrekking tot de Commissie Werkelijke Schade (CWS).

Beslipunten

U wordt gevraagd in te stemmen met de Kamerbrief en deze te ondertekenen.

lakhoud

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

H31.08.2023

DEP. VERTROUWELIJK
TER BESLISSING

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG
Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Opties Commissie Werkelijke Schade

Datum
30 augustus 2023

Notanummer
2023-0000197448

Bijlagen

Aanleiding

De aanhoudend lage output van de Commissie Werkelijke Schade (CWS) en de lange doorlooptijden voor het vergoeden van aanvullende schade, betekenen voor gedupeerde ouders dat zij het pad naar financieel en emotioneel herstel nog steeds niet kunnen afsluiten. Momenteel staan meer dan 1300¹ ouders in de wachtrij bij de CWS. In 2022 rondde de Commissie gemiddeld 3,5 adviezen per week af. Dit cijfer daalde in 2023 naar gemiddeld 3,1 per week. Ongeveer 50% van de ouders gaat in bezwaar, wat de hersteloperatie nog verder belast. De CWS groeide in het afgelopen jaar van 8 naar 10 leden en de totale organisatieomvang is opgeschaald van 43 naar 80 personen (waaronder 54 juristen). Ondanks deze personele opschaling en hulpaanbod vanuit het ministerie, blijft de noodzakelijke versnelling en verbetering uit. Ook het 5-puntenplan en nadere uitwerking zoals ontvangen van de CWS op 25 augustus jl. geeft onvoldoende aanleiding te veronderstellen dat hiermee de gewenste verbetering in voldoende mate in zicht komt (u ontvangt separaat een nadere appreciatie). Dit vormt een zwaarwegende reden om met urgentie te kijken naar herinrichting van de CWS.

Naast de (aanhoudend) achterblijvende prestaties speelt ook de noodzaak om de samenhang tussen de nieuwe schaderoutes te waarborgen. De CWS heeft in haar 5-puntenplan aanpassingen aangedragen die niet goed aansluiten bij het nieuwe integrale stelsel met meerdere routes. Waar tot op heden de CWS alle aanvragen beoordeelde, bestaat de nieuwe aanpak immers uit het aanbieden van verschillende schaderoutes die ingericht zijn om verschillende behoeftes van ouders te bedienen, waaronder de behoefte aan snelheid. Deze schaderoutes moeten complementair zijn zodat een gedupeerde kan kiezen tussen (kort gezegd) een snelle VSO-route met forfaitaire bedragen en tegen finale kwijting, en daarnaast een meer tijdsintensieve route (met meer maatwerk) bij de CWS. In deze route geeft de CWS een onafhankelijk advies gebaseerd op individuele, vaak meer complexe, berekeningen. De ouder ontvangt een beschikking waartegen bezwaar en beroep open staat. Omdat de CWS de plek is en blijft voor gedupeerden die maatwerk in hun (complexe) schadeafwikkeling wensen, is gerichte schade-expertise binnen de Commissie noodzakelijk.

¹ Gemeten op 14 augustus jl.

Mochten na januari 2024 ex-toeslagpartners en nabestaanden ook toegang krijgen tot de CWS, zal dit ook het nodige vergen van de interne organisatie. Op basis van de belangrijkste aanbevelingen van ABDTopconsult uit juli 2022 en in lijn met de moties Azarkan c.s. en Van der Lee c.s.² vragen wij uw akkoord om langs onderstaande lijnen te sturen op verbetering van de inrichting en organisatie van de CWS.

Genoemde maatregelen zijn zonder wetswijziging te implementeren. De Wet hersteloperatie toeslagen bepaalt in artikel 5.2, tweede lid, dat de commissies (zoals de CWS) tot taak hebben "het dossier van een aanvrager van kinderopvangtoeslag dat door de Belastingdienst/Toeslagen aan hen is voorgelegd van advies te voorzien". Deze taak wijzigt niet. Deze wettelijke bepaling geeft ruimte voor inrichtingskeuzes. Wel is (grondige) aanpassing nodig van de Instellingsregeling CWS.

Beslispunten

Graag uw akkoord op onderstaande punten.

1. de CWS blijft onafhankelijk in haar advisering over een voorgelegd dossier conform art. 5.2 Wht.
2. de CWS blijft verantwoordelijk voor haar eigen schadebeoordelingskader, binnen de context van de nieuwe integrale schade-aanpak met meerdere schaderoutes voor ouders.
3. De CWS borgt de rechtseenheid van haar eigen adviezen.
4. De CWS wordt ingericht om de volgende doelen te behalen:
  - o tevredenheid van ouders over bejegening
  - o inregelen benodigde capaciteit
  - o na inlopen achterstand: doorlooptijd van gemiddeld 3 maanden per dossier
  - o het bezwaarpercentage van 50% halveren naar 25% met als einddoel een verdere verlaging naar 15-20%.
  - o complementariteit van schaderoutes binnen de nieuwe integrale schade-aanpak.
5. Bij verdere opschaling van de organisatie, krijgt de Commissie een kleinere bezetting van de huidige 10 naar maximaal 5 leden (incl. voorzitter) met een grotere deeltijdfactor per lid (in lijn met de aanbevelingen van ABDTopconsult). Dit heeft naar verwachting een positief effect op de gewenste versnelling voor ouders doordat het onderlinge consensus bevordert en inhoudelijke impasses binnen de Commissie vermindert. Commissieleden zullen bij een grotere deeltijd baan tijdens kantooruren meer beschikbaar kunnen zijn. De Commissie wordt daarbij ondersteund voor haar faciliteiten zoals huisvesting en werving van medewerkers.
6. De rollen binnen de CWS worden beter onderscheiden zodat efficiënter gebruik gemaakt wordt van schadeberekingscapaciteit. De schadejuristen van de CWS zijn verantwoordelijk voor het opstellen van concept-berekeningen terwijl de Commissie een zoveel mogelijk toetsende en kader stellende rol vervult. De commissie zorgt voor consistente rechtsopvattingen waarop de schadejuristen hun berekeningen baseren

ahheerd
met
opm.

CWS en VDVO
moeten
complemen-
taire routes
zijn binnen
de nieuwe
integrale
schade-
aanpak

² Kamerstukken II, 2022/23, 31066, nrs. 1198 en 1191.

(in lijn met de aanbevelingen van ABDTopconsult). Door deze efficiëntere werkwijze kunnen meer ouders sneller worden geholpen;

7. De ouder geeft zijn zienswijze aan de CWS en wordt beter betrokken bij het adviesproces.
8. De voorzitter krijgt inhoudelijke doorzettingsmacht om impasses te doorbreken wanneer de stemmen staken binnen de Commissie, en om personele aangelegenheden op te lossen;
9. De voorzitter stelt een nieuwe Commissie samen op basis van een door het ministerie vastgesteld profiel van relevante juridische (schade-)expertise.
10. Er komt meer sturing op organisatie en inrichting door toevoeging van een operationeel directeur aan de CWS. Deze ondersteunt de organisatie (bedrijfsvoering, huisvesting, personeel).
11. De nieuwe operationeel directeur zorgt voor een efficiënte interne werkwijze en tevens voor het inrichten van effectief overleg met UHT gericht op het marginaal invullen van de vergewisplicht door UHT.
12. Zodra de CWS goed functioneert, kan op termijn worden nagedacht over de mogelijkheid voor ouders om via de CWS te schikken. Daarbij zou de huidige VSO-regieroute (schikkingsroute) samengevoegd kunnen worden met de CWS zodat ouders met meer complexere schadeposten binnen één loket de keuze hebben tussen een schikking of een beschikking met bezwaar en beroep.

Toelichting

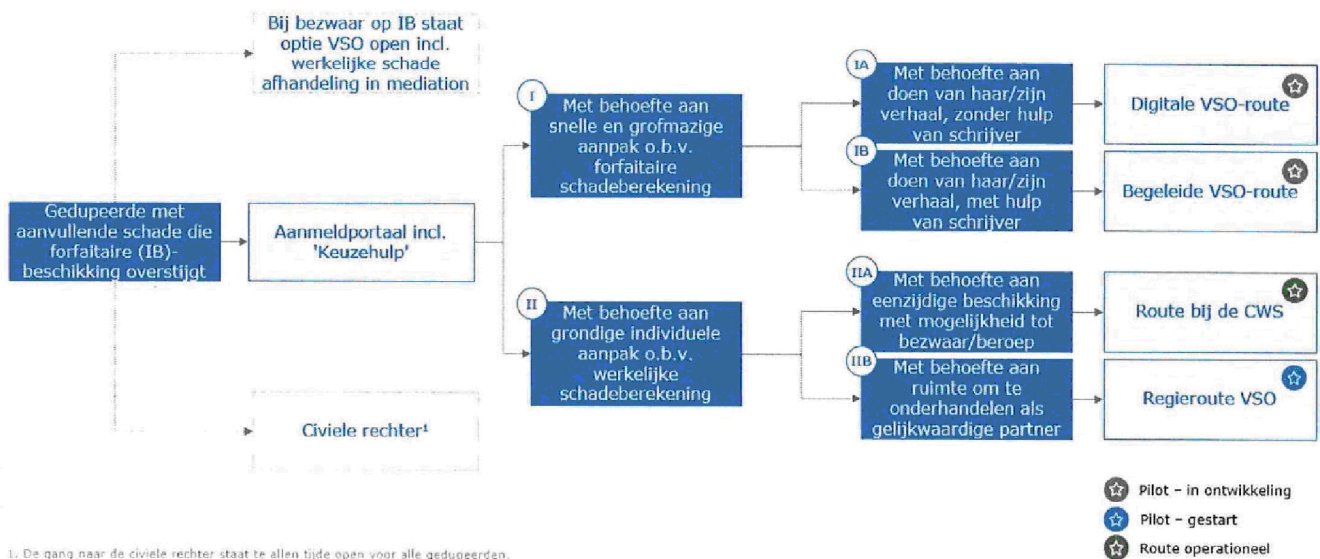
Het verbeteren van de afdoening van de schade voor ouders en het marginaliseren van de vergewisplicht van UHT is in lijn met de wensen van de huidige Tweede Kamer (moties Azarkan en Van der Lee). Er is geen wetswijziging nodig om bovenstaande vernieuwing te realiseren. De vernieuwing past in de nieuwe integrale aanpak om de hersteloperatie (aanvullende werkelijke schade) te verbeteren. Het beoogde eindbeeld (integraal stelsel) is op de volgende pagina schematisch weergegeven.

Het nieuwe integrale stelsel voor aanvullende schade biedt gedupeerden een mogelijkheid om de resterende schade af te wikkelen na de IB.³ De verschillende routes binnen het integrale stelsel zijn complementair aan elkaar en zijn passend voor zowel (I) gedupeerden met behoefte aan een snelle en grofmazige aanpak als (II) gedupeerden met behoefte en/of noodzaak aan een grondige individuele aanvullende schadeberekening. Het eindbeeld is hieronder schematisch weergegeven.

---

³ In pilotvorm wordt dit ook via mediation in bezwaar tijdens de IB-fase aangeboden.

Visie: De aanvullende schade routes zijn complementair en dienen verschillende behoeftes van gedupeerden

De gedupeerden hebben de regie in de keuze voor de route en kunnen kiezen op basis van hun behoeftes. De toekomst van de CWS dient bezien te worden binnen deze integrale aanpak. Doorlooptijden van de CWS zouden binnen deze context – en op basis van de aanbevelingen van ABTopconsult en de veranderingen zoals in deze nota voorgesteld – uiteindelijk teruggebracht moeten kunnen worden tot 3 maanden. Een en ander is ook afhankelijk van de keuze van ouders om al dan niet gebruik te maken van de versnelde route. De juridische (schadeberekenings-)capaciteit van de CWS dient hierop aan te sluiten.

I. Behoefte aan snelle en grofmazige aanpak

Wanneer een gedupeerde behoefte heeft aan snelle en grofmazige aanpak dan past een forfaitaire schadeberekening bij de gedupeerde, waarbij de volgende uitgangspunten gehanteerd worden:

- Gedupeerde heeft behoefte aan een snelle en grofmazige aanpak, eventueel met de mogelijkheid om haar/zijn verhaal te doen over het verleden, heden en de toekomst. Er is zowel een begeleide route voorzien als een digitale variant waarin ouders ook hun verhaal kunnen doen maar dan zonder hulp van een schrijver.
- Er wordt gewerkt met standaard (forfaitaire) bedragen en de bewijslast voor de oorzaak van de schade (causaliteit) en voor aannemelijkheid van de schade wordt binnen het forfaitaire kader verlaagd, om zo snelheid te bieden in de toetsing en bewijslast voor gedupeerden verder te verminderen
- Hoogte van compensatie is begrensd door het forfaitaire kader. De bedragen zijn door onafhankelijke schade-experts opgesteld en passend voor de situaties van gedupeerden
- Gedupeerden zijn schikkingsbereid, waarbij, als beide partijen het eens zijn, het traject wordt afgesloten met een VSO tegen finale kwijting⁴. Bij niet-tekenen van de VSO kan een ouder indien gewenst zich aanmelden bij de bestuursrechtelijke route (via CWS/UHT)

⁴ Tegen finale kwijting betekent dat gedupeerden na uitvoering van de VSO afzien van hun publiekrechtelijke rechtsbescherming zoals toegang tot het CWS, beroep, en bezwaar. Gedupeerden kunnen wel naar de civiele rechter om de VSO te laten toetsen.

- De forfaitaire benadering en de lichtere toetsing zijn minder belastend voor de gedupeerde, wat kan bijdragen aan eerder emotioneel herstel.

II. Behoeftte en/of noodzaak aan grondige individuele aanvullende schadeberekening

Gedupeerden die maatwerk in de schadeafwikkeling wensen waar de hoogte van de aanvullende schade op individuele basis wordt berekend blijven bij de CWS of de Regieroute terecht kunnen voor een werkelijke schadeberekening. De volgende uitgangspunten blijven hier van belang:

- Gedupeerde heeft behoefte aan een individuele aanvullende schadeberekening. De behoefte kan komen door afwijkingen van het forfaitaire schadekader in hoogte en/of invulling van de schadeposten. Echter, het staat een gedupeerde vrij zich te melden voor de werkelijke schadeberekening, ook als de schade eventueel ook binnen het forfaitaire kader past.
- Gedupeerden moeten zowel causaliteit als aanvullende schade aannemelijk maken
- Maatwerk en specifieke schade-expertise is nodig om de werkelijke hoogte van de aanvullende schade te begroten wat kan resulteren in hogere doorlooptijden dan bij de forfaitaire schadeberekening
- Gedupeerden kunnen zowel een beschikking als een schikking ontvangen, afhankelijk van hun eigen behoeftes.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

-0-